

DOF's arbejdsrapport fra
Projekt Hedehøg

www.dof.dk/projekthedeoeg

Hedehøg i Danmark 2022

Lars Maltha Rasmussen,
Aage Matthiesen, Jesper Leegaard,
Svend Anker Schwebs & Timme
Nyegaard

PROJEKT HEDEHØG

Datablad

Titel	Hedehøg i Danmark 2022. DOF's arbejdsrapport fra Projekt Hedehøg.
Forfattere	Lars Maltha Rasmussen, Aage Matthiesen, Jesper Leegaard, Svend Anker Schwebs & Timme Nyegaard.
Udgiver	Dansk Ornitologisk Forening, BirdLife Denmark.
Projektleder	Timme Nyegaard, timme.nyegaard@dof.dk
Projektansvarlig	Sigrid Andersen
Fotos	Fotografer: Aage Matthiesen, Eskil J. Nielsen-Ferreira, Jesper Leegaard, Lars Maltha Rasmussen, Sven Dall og Svend Anker Schwebs. Fotos i rapporten kan benyttes efter aftale med fotografen. Forsiden: En Hedehøg hun lander på hjørnepælen ved en indhegnet rede nær Fole. Foto: Sven Dall. Front page: A female Montagu's Harrier lands on the corner post at a fenced nest at Fole. Photo: Sven Dall.
Bedes citeret	Rasmussen, L.M., A. Matthiesen, J. Leegaard, S.A. Schwebs & T. Nyegaard 2023. Hedehøg i Danmark 2022. DOF's arbejdsrapport fra Projekt Hedehøg. Dansk Ornitologisk Forening.
Findes på	https://pub.dof.dk/hedehoeg_i_danmark_2022

Dansk Ornitologisk Forening
Vesterbrogade 138-140
1620 København V
Tlf. 33 28 38 00
Mail: dof@dof.dk

**Dansk
Ornitologisk
Forening**

BirdLife
D A N M A R K

Indhold

Sammenfatning af ynglesæsonen 2022.....	2
Summary in English	3
Undersøgelsesområde og metoder.....	4
Antallet af ynglepar i 2022	5
Vejret i yngletiden	8
Fordelingen af ynglepar	8
Redehabitat og udflyvning.....	9
Redebeskyttelse og ynglesucces	11
Feltarbejdets udførelse og tak	16
Formidling	17
Samarbejdspartnere	17
Litteratur.....	18

Sammenfatning af ynglesæsonen 2022

Antallet af ynglende Hedehøge i Danmark var i 2022 på 20-26 par, overvejende ynglende i det sydvestlige Jylland. Der var uden for det sydvestlige Jylland mindst et muligt par i Vestjylland. Der var 18 sikre par, hvoraf kun 11 par producerede i alt 30 flyvefærdige unger. Dertil kom 2 sandsynlige og 6 mulige par. Det var lidt færre par end i 2021, men med flere udflyjende unger. Antallet af sikre og sandsynlige ynglepar i 2022 var omkring gennemsnittet for de seneste 15 år. I alt 10 reder blev opgivet af forskellige årsager, 3 af disse skyldtes prædation, mens to gik til pga. vandingsmaskiner.

Vejret var ret køligt gennem maj måned, og der var ingen par der lagde æg tidligt. Det betød også, at der ikke var yngleforsøg i raps, hvilket er en stor fordel for Hedehøgene, da rederne i raps er meget svære at finde og beskytte. Høsten af vinterbyg startede til normal tid i midten af juli, og høsten af vinterhvede var i fuld gang med tørt og solrigt vejr i august.

I alt 12 reder blev hegnet, og kun en af disse blev opgivet af ukendt årsag. Af de 30 udflyjende unger kom alle fra hegnede reder. Der er derfor ingen tvivl om at en god indsats med redbeskyttelsen betød et hæderligt yngleresultat i 2022. Uden hegningen ville det samlede antal flyvefærdige unger højst sandsynligt have været lavere. Samarbejdet med ejerne og brugerne fungerede fint og vi fik lov til at hegne alle de reder vi ønskede. Vi skal dog fremover være mere opmærksomme på de problemer, der kan opstå i marker, der kunstvandes, hvor to reder gik til i 2022.

Det vil også være af betydning at få et bedre samarbejde med de mange, der observerer Hedehøge i områder, hvor der også er stor interesse i at beskytte ulvepar.

En voksen Hedehøg han på jagt i Ballum Enge. Foto: Sven Dall.

An adult male Montagu's Harrier hunting in Ballum Enge. Photo: Sven Dall

Summary in English

In 2022, the number of breeding Montagu's Harrier in Denmark was 20-26 pairs, predominantly breeding in south-western Jutland. Outside of the southwestern Jutland, there was one possible pair in West Jutland. There were 18 confirmed breeding pairs, of which only 11 pairs produced a total of 30 fledglings. There were also 2 probable and 6 possible pairs. This was slightly fewer pairs than in 2021, but more young fledged. The number of confirmed and probable breeding pairs in 2022 was on average for the past 15 years. In total 10 nests were abandoned for various reasons, 3 of these were due to predation.

The weather was quite cool throughout the month of May and there were no pairs laying eggs very early. It also meant that there were no breeding attempts in canola (oilseed rape), which is a great advantage for the Harriers, as the nests in canola are very difficult to find and protect, and in great danger of being totally covered by vegetation with fatal consequences for the young.

The winter barley harvest started at normal time in mid-July and the winter wheat harvest was in full swing with dry and sunny weather in August.

A total of 12 nests were fenced and only one of these was abandoned for an unknown reason. Of the 30 fledglings, all came from fenced nests.

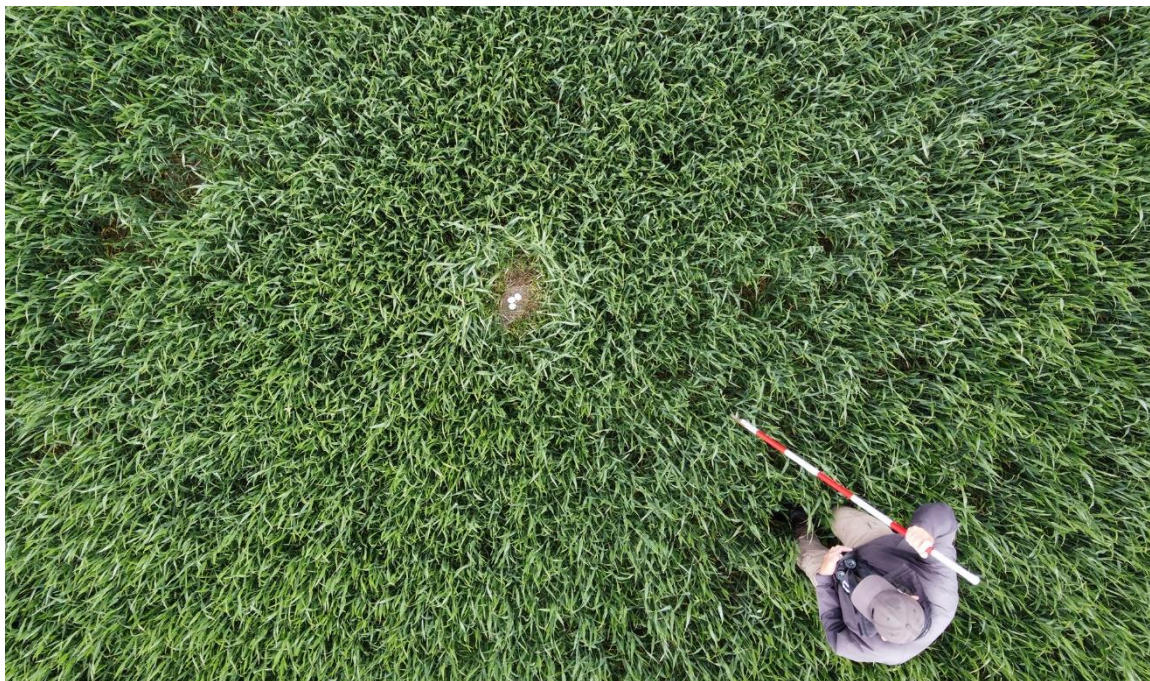
It is obvious that an intensive nest protection meant a good breeding result in 2022. Without the fences, the total number of fledglings would most likely have been lower. The cooperation with the landowners worked well and we were allowed to fence all the nests we found necessary. In the future, however, we must be more aware of the problems that may arise in fields that are irrigated, where two nests were destroyed in 2022.

It will also be important to have better cooperation with the many wildlife interested people observing Montagu's Harriers in areas, where there is also a great interest in protecting wolf pairs.

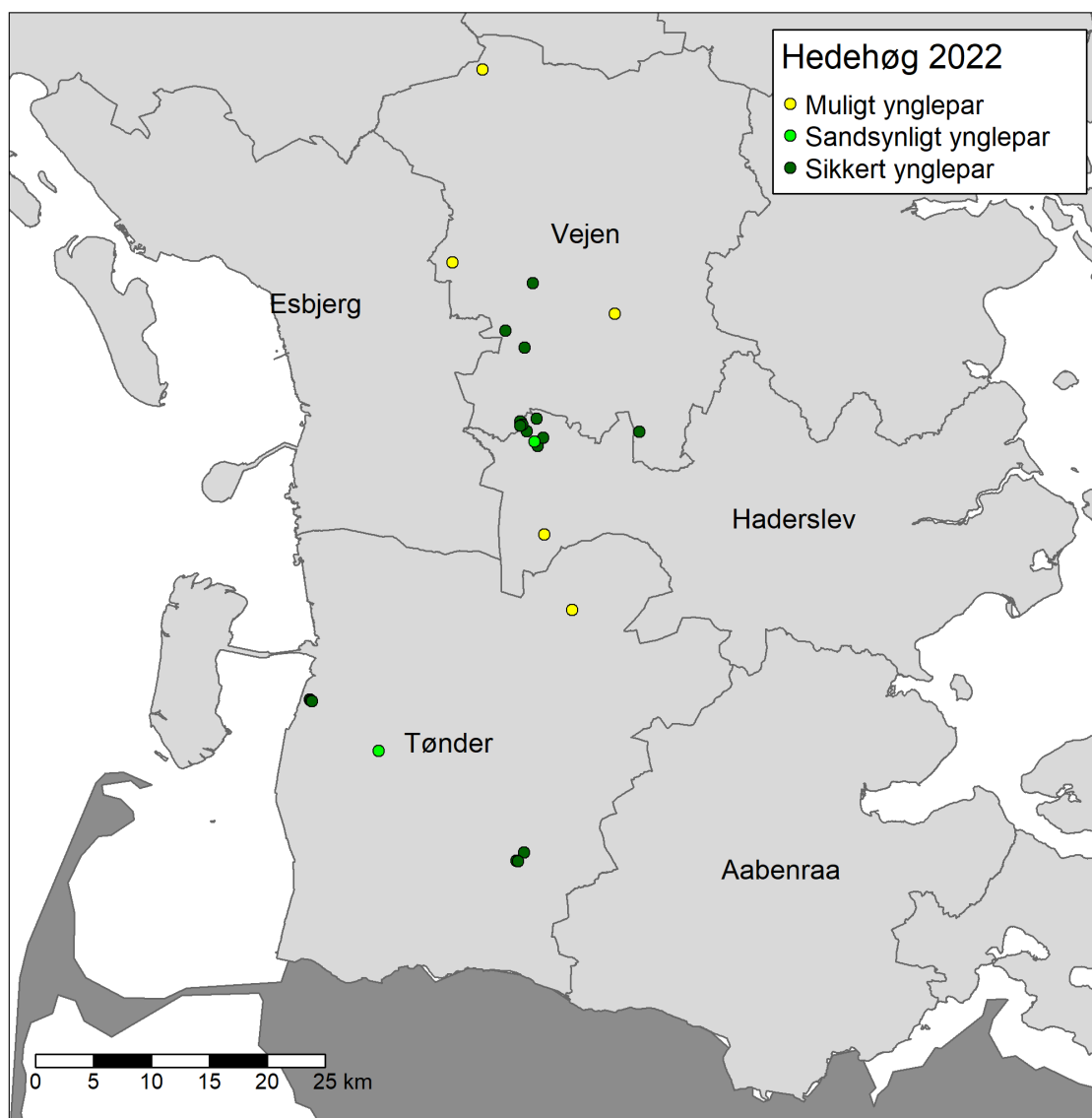
Undersøgelsesområde og metoder

Undersøgelsesområdet for Projekt Hedehøg har i 2022 omfattet Hedehøgens kendte yngleområder i det sydvestlige Jylland: Vadehavets marskområder fra Landegrænsen til Ribemarsken i nord, og områder i indlandet ved Skærbæk, områder syd og nord for Gram og langs Ribe Å og Fladså samt ved Kongeåen (Figur 2). Desuden er der aflagt besøg i Klelund Dyrepark og Borris Hede, hvor der har opholdt sig fugle gennem hele ynglesæsonen. I Hedehøgenes ankomst- og etableringsperiode fra slutningen af april til begyndelsen af juni samt i rede- og ungeperioden er følgende områder desuden besøgt: Rømø, Tøndermarsken, områder langs Sønderåen til Frøslev Mose, baglandet bag Rejsbydiget og herfra mod nord til Esbjerg. Som supplement hertil, er der løbende blevet fulgt op på andre observatørers observationer af Hedehøge indtastet i DOFbasen fra potentielle yngleområder og desuden er der benyttet drone til at lokalisere seks reder (Figur 1). Især har dronen gjort en forskel ved at finde forladte og præderede reder - som nok ikke var blevet fundet ellers. Den generelle metodik til overvågning af Hedehøgene er beskrevet i Monitoringsvejledning for Hedehøg (Rasmussen et al. 2007), der er udarbejdet som et led i DOF's Projekt Truede og Sjældne Ynglefugle.

Figur 1. Her er en rede med tre æg lokaliseret ved hjælp af en drone. Foto: Aage Matthiesen.

A nest with 3 eggs has been found using a drone. Photo: Aage Matthiesen.

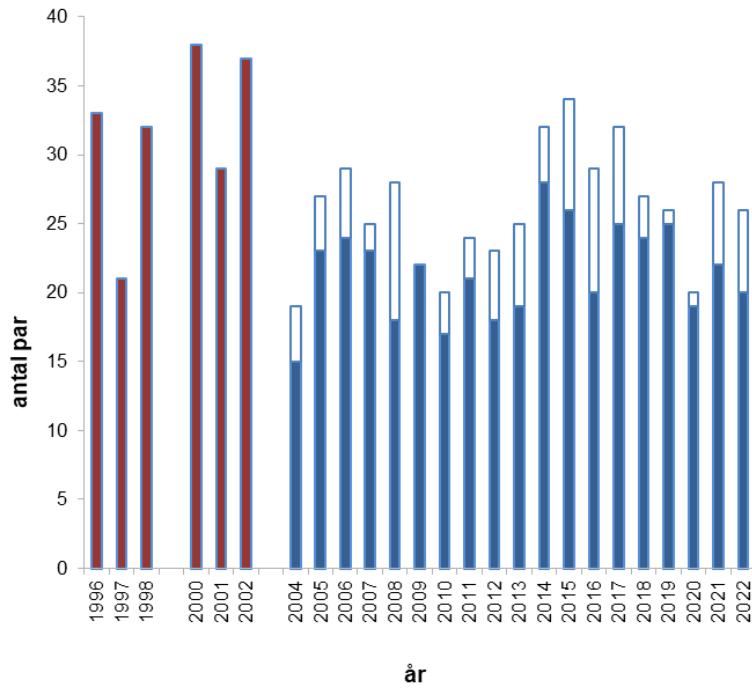
Figur 2. Forekomsten af 18 sikre, to sandsynlige samt 5 mulige ynglepar af Hedehøge i den sydvestlige del af Danmark i 2022. Uden for kortet var der et muligt par på Borris Hede.

The distribution of 18 confirmed, 2 probable and 5 possible breeding pair of Montagu's Harrier in southwestern parts of Denmark 2022. Another possible pair was observed on Borris Hede outside the map. Labels: Yellow = possible, bright green = probable, dark green = confirmed breeding.

Antallet af ynglepar i 2022

Antallet af ynglepar i Danmark var i 2022 på 20-26 par. Der blev registreret 18 sikre par. Dertil kommer 2 sandsynlige par og 6 mulige par (Tabel 1 og Figur 3). Der er desuden oplysninger om Hedehøge gennem en stor del af ynglesæsonen både på Borris Hede og Klelund Dyrepark. Disse områder er ikke undersøgt grundigt, og der er tvivl om der har været yngleforsøg eller om det drejede sig om fugle, der havde forsøgt at yngle andetsteds. En han med sender (der dog ikke sendte), der havde opgivet yngleforsøg ved Harreby, blev senere iagttaget på Borris Hede (Figur 10). Der var tale om lidt færre par end i 2021, og det samlede antal lå tæt på gennemsnittet for de seneste 15 år.

Figur 3. Antallet af ynglepar af Hedehøg i perioden 1996-2022. Ingen data fra 1999 og 2003. Rød: Alle par. Blå: Sikre og sandsynlige par. Hvid: Mulige par.

The number of breeding pairs of Montagu's Harrier in Denmark during 1996-2022. No data from 1999 and 2003. Red: All pairs. Blue: Confirmed and probable pairs. White: Possible pairs.

Her mærkes, måles og vejes unger i en rede ved Harreby den 19.7.2022. Foto: Aage Matthiesen.

Ringing activity at a nest near Harreby. Photo: Aage Matthiesen.

Tabel 1. Registreringerne af ynglende Hedeheg i Danmark i 2022 med angivelse af redehabitat, kuld størrelse, ynglesucces og status for beskyttelse. Oplysninger om et opgivet yngleforsøg er angivet, hvor dette er direkte observeret eller sandsynliggøres af, at fuglene forsvandt fra lokaliteten. Prædation er kun anført, hvor dette blev konstateret med sikkerhed.

The observations of breeding Montagu's Harriers in Denmark in 2022. Indicated are nesting habitats (Afgørde), number of fledged young (Antal udføjne unger), breeding probability, success, predation, and number of ringed young. Information on unsuccessful breeding attempts is indicated where this was positively observed or probable when breeding pairs disappeared from the site. Predation is indicated only where this was documented.

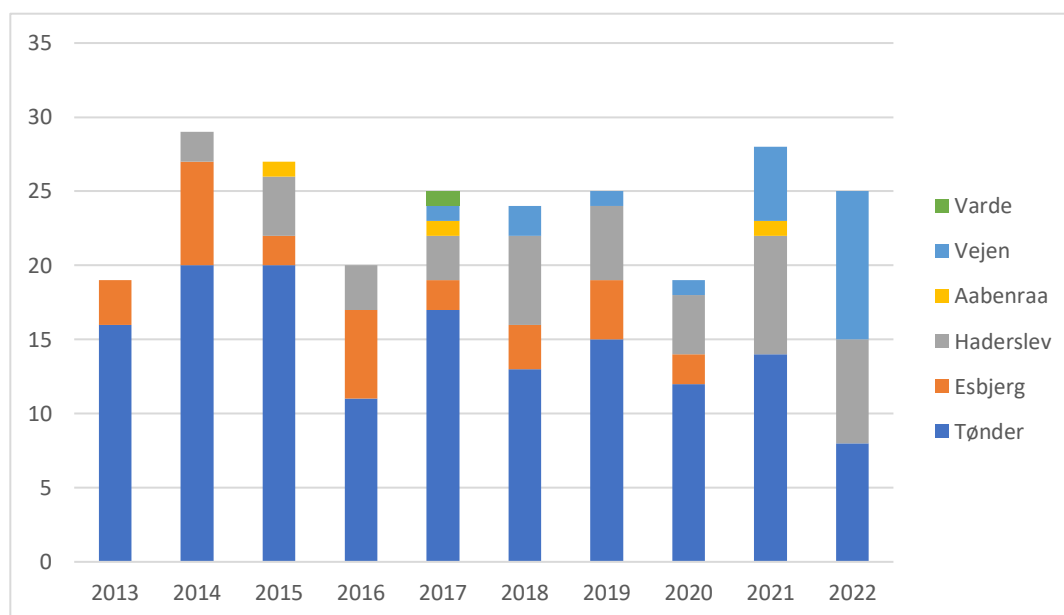
Stednavn	Afgørde	Kuld størrelse	Udføjne unger	Muligt ynglepar	Sandsynligt ynglepar	Sikkert ynglepar	Rede opgivet	Redeprædation	Etablering registreret	Rugefase registreret	Ungefase registreret	Afmærket, men ikke hegn	Rede hegn	Unger ringmærket
Borris hede	ukendt			x										
Klelund	ukendt			x										
Føvling/Stenderup	ukendt			x										
Lintrup	vårbyg	3	2		x				x		x		x	2
Københoved	ukendt			x										
Kastbjerg	vinterbyg	2			x	x	x	x	x	x				
Tornum	rug				x	x		x						
Fole Præsteskov	vinterbyg	4	4		x				x	x	x		x	
Harreby 2	vinterbyg				x	x		x	x					
Harreby 1	vinterbyg				x	x		x	x					
Harreby 3	græs	4	3		x				x	x	x		x	4
Harreby 4	græs	4	2		x				x	x	x		x	1
Fole - Vest 1	vinterhvede	4	2		x				x	x	x		x	2
Øster Lindet	vinterhvede	4	3		x						x		x	3
Fole, Brændstrupvej	vinterhvede	5	2		x				x	x	x		x	2
Ganderupvej 2	vinterbyg				x		x		x					
Ganderupvej 1	vinterbyg					x	x		x					
Gelstoft	ukendt			x					x					
Rømet	vinterbyg			x					x					
Ballum Enge 1	vinterhvede	4	3		x				x	x	x		x	4
Ballum Enge 2	vinterhvede	4	4		x				x	x	x		x	2
Ballum Enge 3	vinterhvede	3	3		x				x	x	x		x	3
Abterp	ukendt				x		x							
Lundsgårde	græs	3	2		x				x	x	x		x	2
Travsted 1	vinterhvede	4			x	x	x	x	x	x			x	
Travsted 2	rug	1			x	x	x	x	x	x				
Total		49	30	6	2	18	9	3	20	14	11	0	12	25

Vejret i yngletiden

Temperaturerne i april var under middel og der var flere gange nattefrost, men det meste af måneden faldt der næsten ingen regn (DMI 2022). Først i starten af maj steg middeltemperaturen til over 10 grader og fra midten af maj, hvor de første Hedehøge normalt lægger de første æg, steg middeltemperaturen til over 15 grader og der var nogle nedbørsrige dage mod slutningen af måneden kombineret med ganske lave temperaturer. Gennem juni var der en del sol og temperaturerne steg jævnt. Dog var der en enkelt meget regnfuld dag den 27. juni. Juli måned var mild og ganske solrig, med en enkelt dag den 25. juli med en hel del nedbør. August var solrig og forholdsvis fattig på nedbør.

Fordelingen af ynglepar

Yngleparrene flyttede i endnu højere grad ind i landet, og fulgte dermed en flerårig tendens, som også er registreret lige syd for grænsen (Hertz-Kleptow 2022). Det ses også på fordelingen mellem kommunerne, hvor par i Ribemarsken og ved Ribe Østerå repræsenteret ved Esbjerg Kommune er forsvundet, og koncentrationen omkring Ballummarsken og Ottersbøl og Skærbæk repræsenteret ved Tønder Kommune er blevet kraftigt udtyndet. Til gengæld var der i 2022 flest par i Vejen Kommune, og Haderslev Kommune var også godt repræsenteret (Figur 4). Flere par omkring Fole lå nogle få hundrede meter fra grænsen mellem disse to kommuner.

Figur 4. Fordelingen af sikre/sandsynlige par Hedehøg på kommuner 2013-2022.

The distribution of confirmed/probable breeding pairs of Montagu's Harrier on Danish Municipalities 2013-2022.

Som i 2020 og 2021 var der meget få observationer af Hedehøge på Vadehavsøerne i 2021, og ingen tegn på ynglefugle her.

En Hedehøg han søger føde i Ballum Enge d. 12. maj 2022. Foto: Svend Anker Schwebs.

A male Montagu's Harrier hunting in Ballum Enge May 12, 2022. Photo: Svend Anker Schwebs.

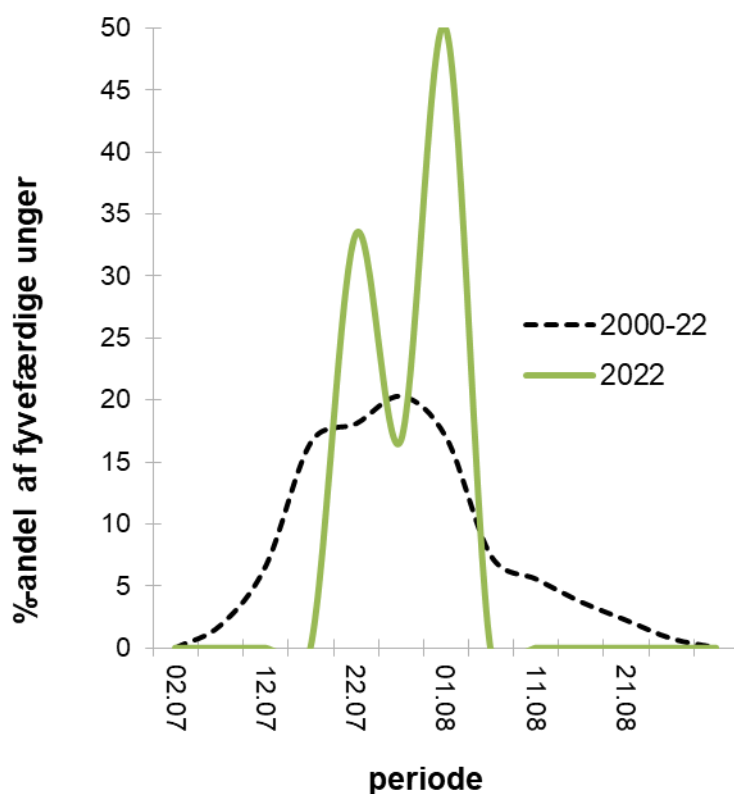
Redehabitat og udflyvning

For 12 kuld er der beregnet et udflyvningstidspunkt ud fra tidspunktet for æglægning eller klækning (Figur 5). 11 af disse ynglepar fik unger på vingerne. 2022 var et forholdsvis sent år set i forhold til alle de øvrige år. Udflyvningsdatoen for sidste flyvefærdige unge er beregnet ved at antage, at rugetiden er 30 dage, og ungetiden er 30 dage.

En rede er hegnet i denne vinterbygmark nær Fole. Foto: Lars Maltha Rasmussen.

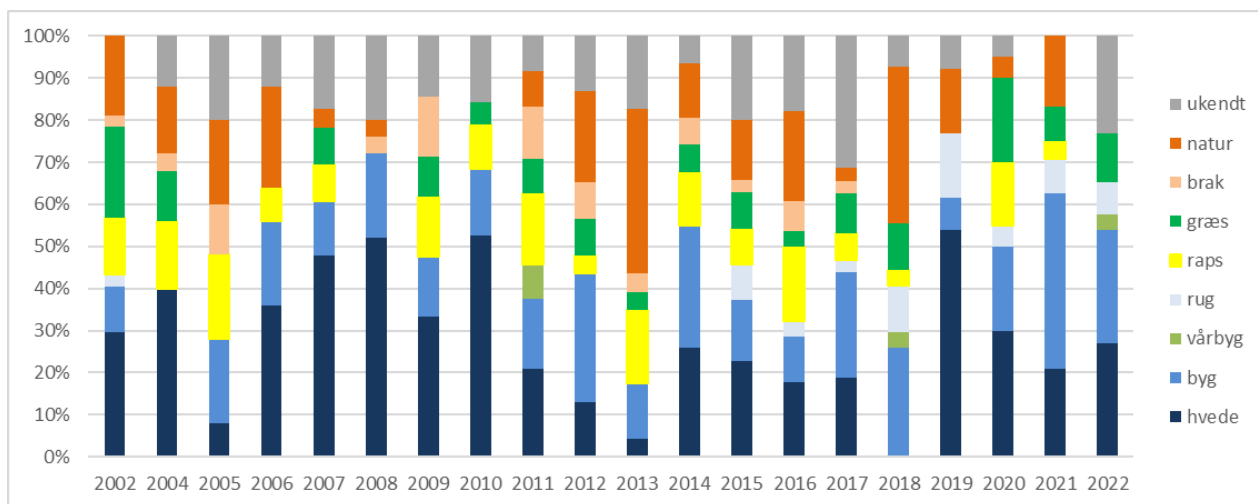
A nest is fenced in tin this winter barley field near Fole. Photo: Lars Maltha Rasmussen.

Figur 5. Det beregnede potentielle udflyvningstidspunkt for sidste flyvefærdige unge for 12 kuld i 2022 sammenlignet med 271 kuld i årene 2000-2022. 2022 var en ret normal sæson uden særligt tidlige eller sene par. Dog var der en tendens til at flere par ikke kom tidligt i gang, hvilket betyder at 2022-sæsonen var senere end gennemsnittet.

The estimated potential fledging time of last fledglings for 12 litters in 2022 compared to 271 litters in the years 2000-2022. 2022 was a normal season with few early or late pairs. However, there was a tendency for several pairs delay egg laying, making the 2022 season later than average.

Tidspunktet for sidste udflyvne unge er af betydning for at vurdere effekten af redebeskyttelsen i relation til tidspunktet for høsten af de forskellige afgrøder. Høsten af vinterbyg startede i midten af juli og var i fuld gang i første del af august, hvor vejret var varmt og solrigt. Det var især vinterbyg og vinterhvede der var de foretrukne afgrøder, mens der ikke blev fundet reder i raps eller ikke-dyrkede habitater, hvilket skyldes at ingen par var så tidligt i gang med æglægningen, at der blev etableret reder i raps (Figur 6).

Figur 6. Valget af redehabitat for Hedehøge i periode 2002-2022. I 2022 var fordelingen: Hvede 7 par, vinterbyg 7 par, vårbyg 1 par, rug 2 par og frøgræs 3 par.

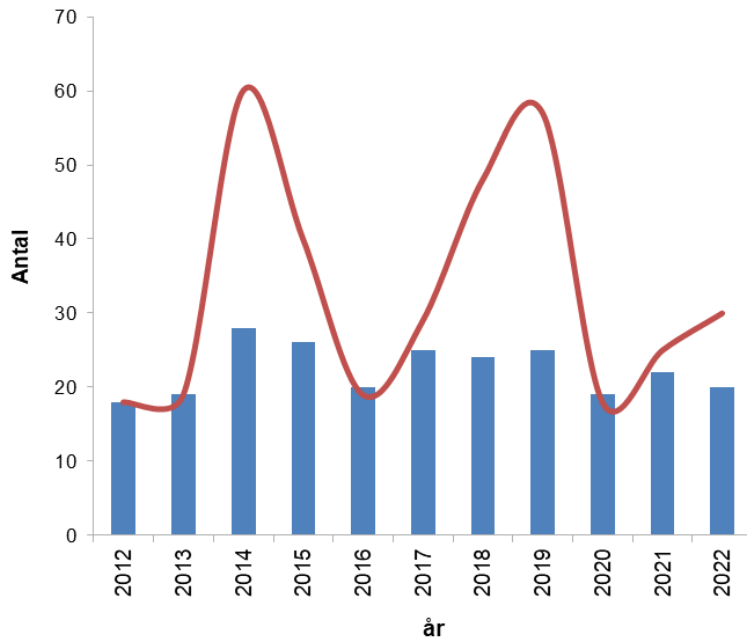
The relative distribution of nest habitat choice of Montagu's Harriers breeding in Denmark in the period 2002-2022. In 2022, the distribution was: Winter wheat 7 pairs, winter barley 7 pairs, spring barley 1 pair, rye 2 pairs and grass 3 pairs. Labels: ukendt=unknown, natur=not farmed, brak=set-aside, græs=grass, raps=rape, rug=rye, vårbyg=spring barley, byg=winter barley, hvede=winter wheat.

Redebeskyttelse og ynglesucces

Der blev indhegnet 12 reder (hvede 7, vinterbyg 1, vårbyg 1 og græs 3) (Tabel 1).

Ynglesuccessen var bedre end i 2021 og 2020, og var med 30 udflyjende unger kun lidt under de 33 unger, som er gennemsnittet for de seneste 10 år. I de bedste år fløj der årligt op til 60 unger af rederne (Figur 7). Alle 30 unger fløj fra de 12 hegnede reder, og der var ingen ynglesucces i de reder, der ikke blev hegnet. Der blev fundet 7 reder, der ikke nåede at blive hegnet før æggene eller ungerne var gået tabt. Fire af disse var i vinterbyg. To reder blev præderet allerede inden det lykkedes at få rederne hegnet. To andre reder i den samme mark med vinterbyg blev opgivet, da en vandingsmaskine passerede ganske tæt på rederne. Disse to reder blev opgivet den 3.-4. juni. De blev ikke opgivet på grund af regnskyl, men fordi vandingsmaskinen fysisk kørte forbi klos op ad reden. Jesper så markerne blev vandet. Begge reder i græsmarken ved siden af blev også vandet, men klarede det fint. Her kørte vandingsmaskinen i sprøjtesporet. I vinterbygmarken kørte vandingsmaskinen ikke i sprøjtesporet, men i kornet midt imellem sprøjtesporet. Da Hedehøgene anlægger deres reder længst muligt fra sprøjtesporet, betød det at maskinen fysisk kørte 1-2 meter fra rederne og det accepterede de rugende fugle ikke. Jesper var ikke klar over, at man ville køre vandingsmaskinen på denne måde, hvilket kan være nødvendig, hvis sprøjten og vandingsmaskinen arbejder med forskellige bredder. Dette er en problematik, som vi fremover skal være opmærksomme på ved kontakt til ejeren af marker, der planlægges at blive kunstvandet. Kuld størrelsen for de succesfulde par var noget højere end de to foregående år (Figur 8).

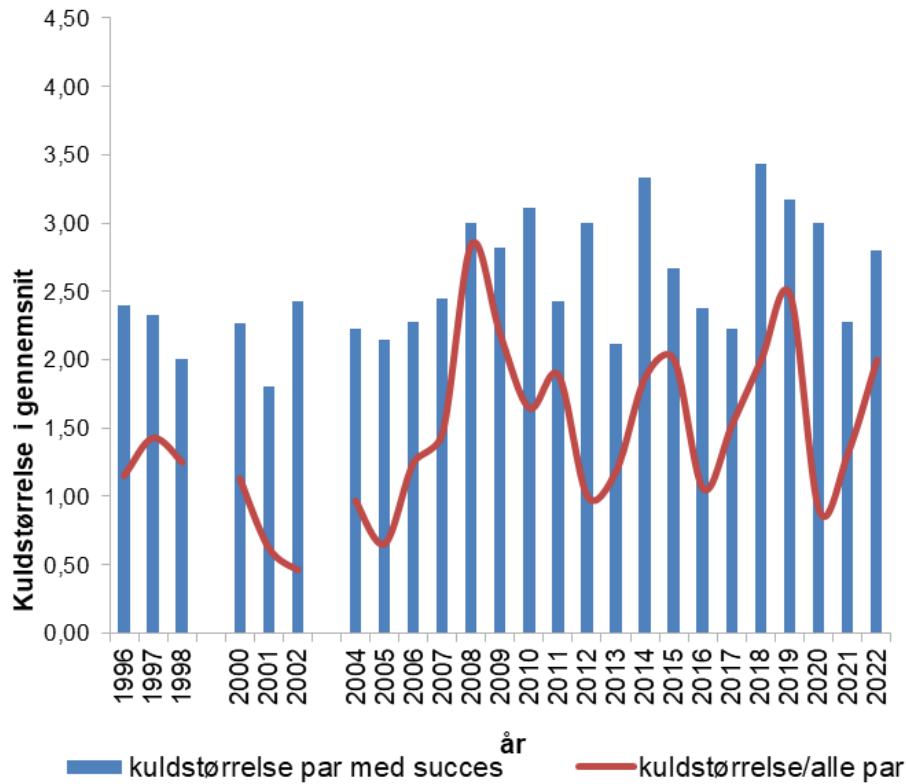
Figur 7. Antallet af flyvefærdige unger sammenlignet med antallet af sikre/sandsynlige ynglepar af Hedehøg i perioden 2012-2022.

The number of fledged young (red line) compared with the number of confirmed/probable breeding pairs (blue columns) of Montagu's Harriers during 2012-2022.

Jesper Leegaard og Maiken Liin Hartung-Struer tænder for strømmen til et hegn, der netop er sat op omkring en hedehøgerede nær Fole. Foto: Lars Maltha Rasmussen.

Jesper Leegaard and Maiken Liin Hartung-Struer turns on the electricity to a fence that has just been put up around a harrier's nest near Fole. Photo: Lars Maltha Rasmussen

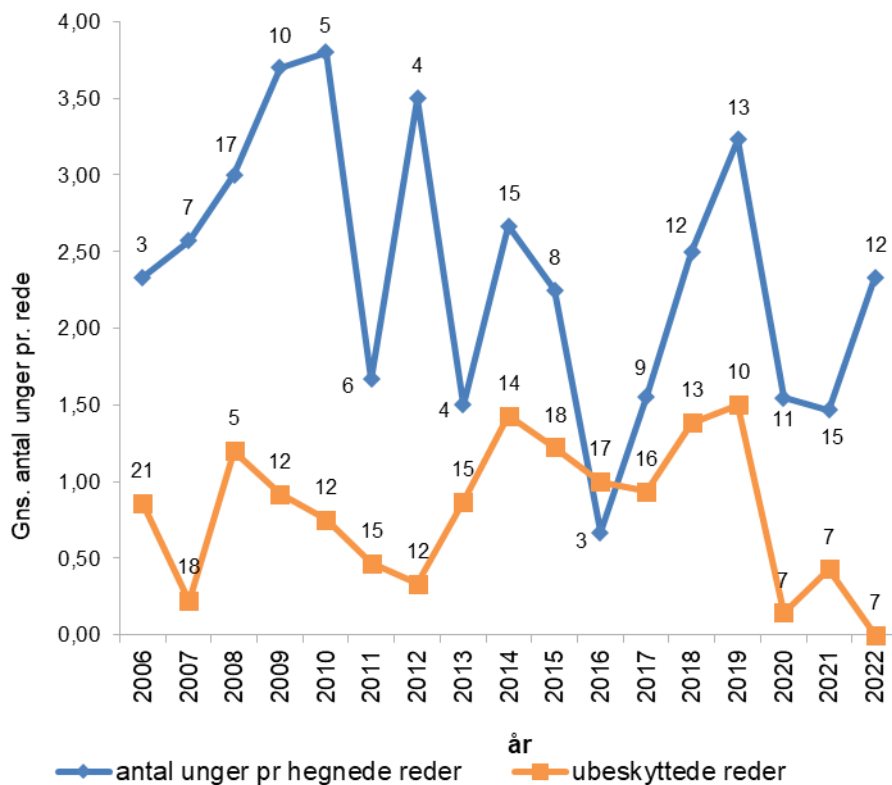
Figur 8. Den gennemsnitlige kuld størrelse, dvs. antallet af flyvefærdige unger, for par med succes (blå) sammenlignet med gennemsnitlige kuld størrelse for samtlige par (rød) i perioden 1996-2022. Der er ingen data fra 1999 og 2003.

Average clutch size for successful breeding pairs (blue columns) compared with the average clutch size for all pairs (red line) during 1996-2022. No data from 1999 and 2003.

En voksen Hedehøg hun, der yngede i 2022 ved Harreby, var farveringmærket 25 km mod sydvest ved Ottersbøl, juli 2020. Foto: Aage Matthiesen.

An adult female Montagu's Harrier wearing a blue tag YH was ringed in a nest at Ottersbøl 25 km to the southwest in 2020.

Figur 9. Det gennemsnitlige antal flyvefærdige unger pr. rede for hhv. hegnete reder (blå) sammenlignet med reder uden hegn som beskyttelse (rød) i perioden 2006-2022. Tal angiver antal sikre/sandsynlige ynglepar.

Average number of fledglings per nest from fenced nests (blue) compared to unprotected nests (red) during 2006-2022. Number of confirmed/probable breeding pairs are shown.

Generelt har reder beskyttet bag hegn en større succes end reder, der ikke er hegnet (Figur 9). 2016 adskiller sig i den sammenhæng, da der kun blev hegnet 3 reder dette år, og hvor mange æg/unger alligevel gik tabt. I 2022 var det kun fra hegnete reder, der fløj unger af reden.

Når der er etableret et hegn om en rede, bør hegnet blive stående mindst 17 dage efter, at den sidste unge er flyvefærdig. Det er den gennemsnitlige periode, hvor flyvefærdige unger er afhængige af at blive fodret af forældrefuglene. I den periode har det vist sig, at ungerne gerne overnatter i reden. Hvis hegnet derfor fjernes straks efter, at ungerne er blevet flyvefærdige, risikerer man, at ungerne præderes på reden om natten, selvom de er flyvefærdige. Det er af afgørende vigtighed at forklare dette forhold overfor lodsejere og hedehegeværter, da de naturligvis har et ønske om at komme hurtigt i gang med at høste og tilså den indhegnede plet, når ungerne er flyvefærdige og tilsyneladende har forladt reden midt på dagen. I reden ved Lundsgård og Ellehus fortalte lodsejeren efterfølgende, at han omkring midten af juli så 2 unger udenfor hegnet, som han indfangede ved hjælp af jakke og satte dem indenfor indhegningen.

Både på Borris Hede og i Klelund Dyrehave er der tilsyneladende observeret Hedehøge gennem det meste af ynglesæsonen. I disse to områder, hvor der er kendte etablerede ulvepar (Ulveatlas.dk 2022) har der i 2022 været mange observationer, som slet ikke er tastet ind i DOFbasen, ud fra ønsket om ikke at tiltrække opmærksomhed på disse områder, der kræver beskyttelse af hensyn til ulvene. Derfor vil vi atter kraftigt opfordre til, at man indtaster alle sine observationer af Hedehøge i DOFbasen med præcis placering af fuglen(e) og omhyggelig angivelse af evt. yngleadfærd. Gør gerne observationen hemmelig, hvis du ikke vil dele den med andre end vores feltmedarbejdere. Det vil i mange tilfælde være en meget stor hjælp. På forhånd tak!

Der blev den 19. juli ringmærket 25 unger, som blev forsynet med en metalring og en blå farvering med hvid skrift.

Figur 10. En voksen Hedehøg han med en inaktiv sender på ryggen fotograferet 5.8.2022 på Borris Hede. Samme fugl opgav tidligere på sæsonen et yngleforsøg ved Harreby ca. 70 km sydligere. Foto: Eskil J. Nielsen-Ferreira.

An adult Montagu's Harrier male with an inactive sender on the back, photographed on Borris Hede. Same bird was unsuccessfully breeding in Harreby app. 70 km to the south earlier in the season. Photo: Eskil J. Nielsen-Ferreira.

Feltarbejdets udførelse og tak

Feltarbejdet blev udført af Jesper Leegaard, Aage Matthiesen, og Svend Anker Schwebs, med bistand fra Iben Hove Sørensen, Kurt Bredal Christensen, Maiken Liin Hartung-Struer og Lars Maltha Rasmussen.

Vi vil gerne takke de lodsejere og andre lokale, som har givet os værdifulde oplysninger, og som har hjulpet og samarbejdet aktivt med beskyttelsen af de ynglende Hedehøge: Claus Nielsen, Tornum, Christian Clausen, Toftlund, Martin Pedersen, Fole, Christian Schultz, Harreby, Kristian Lauritsen, Kastbjerg, Mogens Ipsen, Gram, Mikkel Thybo, Gram, Kristian Laursen, Hans Jessen Hansen, Bredebro, Jonas Leth-Pedersen, Grønnebæk, Marinus Rossen, Tønder, Pieter Tonnis Jager, Løgumkloster, Steen Hansen, Lintrup.

Følgende skal takkes, idet de på forskellig vis har bidraget med assistance, hjælp og oplysninger om Hedehøg: Iben Hove Sørensen, med ringmærkning, Jens Nielsen, Kastrup, Hans Staunstrup, Holstebro, Søren Hansen, Kastrup, Evald Toft, Stenderup, Charles Zeuthen, Rømet, Simon Bomholt, Give, Eskil J. Nielsen-Ferreira, Herning, Aleks Lund, Bjerndrup og Harry Antonisen, Abild.

Der er benyttet supplerende data fra DOFbasen (www.dofbasen.dk), og alle, der har indtastet oplysninger om Hedehøge i DOFbasen, takkes hermed.

Desuden takkes Ringmærkningscentralen, Statens Naturhistoriske Museum, København for godt samarbejde omkring ringmærkning af Hedehøge.

Alle aflæsninger af mærkede Hedehøge bedes rapporteret til museet via dette link: <https://www.fuglering.dk/>

En voksen hun øverst med en flyvefærdig unge i Ballum Enge 1.8.2022. Foto: Sven Dall.

Adult female and newly fledged young in Ballum Enge 1.8.2022. Photo: Sven Dall.

Formidling

I maj afholdt vi orienteringsmøde for lodsejere, frivillige, projektgruppen og andre lokale interesserede hos Ruth på Klægagergård i Ballum. Her blev der fortalt om Hedehøgene, arbejdet med at beskytte dem samt resultater af forskningen. Brugen af droner blev beskrevet, et af de nyeste værktøjer i vores arbejde, som sparer megen tid og mindsker forstyrrelser. Det var et meget vellykket arrangement med 25 deltagere.

På mødet havde vi premiere på en meget fin 11 minutter lang video om Projekt Hedehøg. Den kan ses her: <https://www.youtube.com/watch?v=xKiNhhnXRBg> eller på projektets forside: <https://www.dof.dk/projekthedeoeg>.

I oktober afholdt DOF's Rovfuglegruppe 50 års jubilæumssymposium. Her holdt Iben Hove Sørensen et fornemt oplæg med titlen: Projekt Hedehøg: Forskningsbaseret forvaltning af en sjælden dansk ynglefugl. Dette er ved at blive skrevet til en artikel, som vil udkomme i DOFT i 2023.

Samarbejdspartnere

Følgende er kontaktpersoner for Projekt Hedehøg:

Aage Matthiesen, mail: aagematt@mail.tele.dk, tlf. 4046 3380

Jesper Leegaard, mail: sortstork@gmail.com, tlf. 2565 8690

Svend Anker Schwebs, mail: sas.schwebs@gmail.com, tlf. 2338 8114

Lars Maltha Rasmussen, mail: larsmaltha2156@gmail.com, tlf. 2155 6111

Finansieringen af DOF's Projekt Hedehøg kommer fra Tønder, Aabenraa, Haderslev, Vejen og Esbjerg Kommuner, Miljøministeriet og Nationalpark Vadehavet.

Involverede organisationer:

Miljøstyrelsen Syddjylland: Morten Bentzon Hansen, tlf. 6092 8625

Sønderjysk Landboforening: Valborg Schmidt, tlf. 7320 2600

Esbjerg Kommune: Mette Kirkebjerg Due tlf. 7616 1616

Tønder Kommune: Conny Brandt, tlf. 7492 9295

Aabenraa Kommune: Torben Hansen, tlf. 7376 7358

Haderslev Kommune: Claus Moss Hansen, tlf. 7434 2212

Vejen Kommune: Inge Nagstrup, tlf. 7996 6262

Nationalpark Vadehavet: John Frikke, tlf. 7254 3661

Dansk Ornitologisk Forening: Timme Nyegaard, tn@dof.dk, tlf. 3328 3823

Litteratur

DMI 2022. Månedens, sæsonen og årets vejr. <http://www.dmi.dk/>

Hertz-Kleptow C, 2022. Artenschutzprojekt Wiesenweihe (*Circus pygargus*) des landes Schleswig-Holstein. Abschlussbereich zur Brutperiode 2021. Stand 27.03.2022. 15 s. Upubliceret rapport.

Rasmussen, L. M., A. Hoffmann & T. Nyegaard 2007. Monitoringsplan for Hedehøg *Circus pygargus*. DOF's Projekt Truede og Sjældne Ynglefugle (DATSY) <http://www.dofbasen.dk/DATSY/datsyvejledning.php?art=02630>

Rasmussen, L.M., I.H. Sørensen, A. Matthiesen, J. Leegaard, S.A. Schwebs & T. Nyegaard 2021. Hedehøg i Danmark 2021. DOF's arbejdsrapport fra Projekt Hedehøg. Dansk Ornitologisk Forening. <https://pub.dof.dk/rapporter/148/download/hedehoeg-i-danmark-hedehoeg-i-danmark-2021-dofs-arbejdsrapport-fra-projekt-hedehoeg>

Ulveatlas.dk 2022. www.Ulveatlas.dk

Find flere oplysninger om Hedehøg på DOF's hjemmeside: www.dof.dk/projekthedehoeg

En unge, der vil være flyvefærdig i løbet af en god uge, bliver ringmærket, målt og vejret. Man ser tydeligt de blodfyldte fjerskafter, der viser at fjerene i fuld vækst. Foto: Aage Matthiesen.

A young Montagu's Harrier, ready to fly within a week, is ringed, measured and weighed. Visibly are the blood-filled feather shafts, which show that the feathers are in full growth. Photo: Aage Matthiesen.